

EUROPEES PARLEMENT

2009 - 2014

Commissie ontwikkelingssamenwerking

2013/0205(NLE)

18.12.2013

ADVIES

van de Commissie ontwikkelingssamenwerking

aan de Commissie internationale handel

inzake het ontwerpbesluit van de Raad betreffende het sluiten van de vrijwillige partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Unie en de Republiek Indonesië inzake wetshandhaving, governance en handel in de bosbouw met betrekking tot de invoer van houtproducten in de Europese Unie (11767/1/2013 – C7-0344/2013 – 2013/0205(NLE))

Rapporteur voor advies: Kriton Arsenis

PA_Leg_Consent

BEKNOPTE MOTIVERING

Op 30 september 2013 werd de vrijwillige partnerschapsovereenkomst (VPO) tussen de Republiek Indonesië en de Europese Unie ondertekend. Het doel van deze overeenkomst is het aanpakken van de handel in illegaal hout door een vergunningensysteem in te stellen ter controle van de wettelijkheid van het hout dat in het kader van het FLEGT-partnerschap (actieplan van de EU voor wetshandhaving, governance en handel in de bosbouw) in de Unie wordt ingevoerd.

Van de door de EU ingestelde partnerschapsovereenkomsten zijn de FLEGT-overeenkomsten het meest transparant. FLEGT is een waardevol instrument binnen het bosbeheer, aangezien het goede raadplegingsprocedures vaststelt die een doeltreffende deelname aan beleidsvorming en implementatie stimuleert bij een brede groep belanghebbenden, met inbegrip van organisaties uit het maatschappelijk middenveld in de partnerlanden. De FLEGT-processen versterken op deze manier de dialoog tussen de belanghebbende partijen, verdedigen de belangen van inheemse bevolkingsgroepen en gemeenschappen die in de bossen leven, verhogen de mate van transparantie en gaan corruptie tegen. Tegelijkertijd respecteert FLEGT ook de soevereine rechten van producerende landen door hen als gelijkwaardige partners te behandelen in het proces.

Illegale houtkap ondermijnt verantwoordelijk bosbeheer, werkt corruptie in de hand en doet de inkomsten van het producerende land dalen (geschat wordt dat Indonesië tussen 2007 en 2011 hierdoor 7 miljard USD is misgelopen); dit heeft grote economische en sociale gevolgen voor arme en achtergestelde bevolkingsgroepen. De VPO streeft ernaar de onderliggende oorzaken van de illegale praktijken aan te pakken, waaronder corruptie en het gebrek aan duidelijkheid rondom landrechten.

In Indonesië bevindt zich het op twee na grootste regenwoud ter wereld, dat met een oppervlakte van 944 000 km² meer dan de helft van het grondgebied bedekt. Het omvat een aantal van de laatste ongeschonden, wegeenvrije bossen ter wereld. Vanwege hun biodiversiteit zijn de Indonesische regenwouden van mondiaal belang. Tegelijkertijd zijn deze wouden zeer belangrijk voor de wereldwijde strijd tegen klimaatverandering, doordat ze koolstof vasthouden en opslaan. Toch staat Indonesië wereldwijd op de derde plek qua oppervlakte bosgebied dat jaarlijks verdwijnt. Toenemende ontbossing en vernietiging van veengebieden zorgen ervoor dat het ook het land is met de twee na hoogste uitstoot van broeikasgassen. Aangezien klimaatverandering steeds vaker de oorzaak is van honger, armoede, ziekte en emigratie, hecht de Commissie ontwikkelingssamenwerking een buitengewoon belang aan deze overeenkomst.

In de VPO zijn nieuwe normen opgenomen voor het beheer van de Indonesische bossen. Toch zal de invloed hiervan op de ontbossing wellicht gering zijn, daar enkel rond de 10 % van de exportproducten, gemeten naar waarde, bestemd is voor de EU. Indonesië is echter van plan zijn systeem ter waarborging van de wettigheid van hout en houtproducten op alle export van de betreffende producten (ook buiten de EU) toe te passen. De verschillende controlesystemen om te kunnen bepalen of geïmporteerd hout legaal is, moeten nog worden ontwikkeld.

In september 2010 begon Indonesië met de toepassing van zijn systeem ter waarborging van

de wettigheid van hout en houtproducten (SVLK) door een programma voor controle en capaciteitsontwikkeling in de sector te starten. De Commissie ontwikkelingssamenwerking vindt het belangrijk dat, voordat er FLEGT-exportvergunningen worden verstrekt, het SVLK volledig operationeel is. Tot op heden voldoet het systeem niet aan de normen die noodzakelijk zijn om de werking en integriteit daarvan te garanderen. Hout dat via het SVLK-systeem gecertificeerd wordt, moet te herleiden zijn tot een bosbouwconcessie of een particulier bos waar in overeenstemming met de Indonesische wet gewerkt wordt. Het proces van concessieverlening in Indonesië heeft kritiek gekregen van milieugroeperingen en mensenrechtenorganisaties, die menen dat dit heeft geleid tot herbestemming van waardevolle oerbossen. Op dit moment wordt met het SVLK-systeem geen toezicht uitgeoefend op de herbestemming van bossen, hetgeen het proces zou kunnen legaliseren.

Het onlangs verschenen verslag van Human Rights Watch "The Dark Side of Green Growth", wijst op de grote tekortkomingen in het SVLK-systeem, vooral wat betreft het onvermogen bescherming te bieden tegen misbruik van landeigendomsrechten, aangezien het controleproces niet garandeert dat de regering vergunningen verleent voor land zonder bestaande landaanspraken of dat bedrijven de gemeenschappen vergoeden voor hun landverlies, of vrije, voorafgaande en geïnformeerde instemming verkrijgen voor aanvang van de werkzaamheden. In Indonesië komen veel landgeschillen voor in verband met kap- en plantageconcessies, maar de verwaarlozing hiervan in de SVLK-certificering is een aanzienlijke tekortkoming in het systeem.

Een van de sterke punten van het Indonesische SVLK-systeem is de verantwoordelijkheid die wordt gegeven aan maatschappelijke organisaties en personen om bezwaar te uiten over de controle. Het is echter noodzakelijk de deskundigheid van de controles te verbeteren en de veiligheid van de mensen die deze taak uitvoeren, te waarborgen.

De Commissie ontwikkelingssamenwerking zou de regering van Indonesië willen verzoeken blijk te geven van een sterke politieke wil bij de toepassing van de VPO, opdat het bosbeheer verbetert en boseigendomsrechten en inheemse gemeenschappen beter worden erkend.

De Commissie ontwikkelingssamenwerking verzoekt de Europese Commissie ervoor te zorgen dat de tekortkomingen van het SVLK-systeem worden verholpen en dat SVLK volledig operationeel is, voordat FLEGT-vergunningen voor Indonesische houtproducten worden afgegeven. Uitsluitend op deze voorwaarde beveelt de Commissie ontwikkelingssamenwerking aan de VPO goed te keuren.

De Commissie ontwikkelingssamenwerking verzoekt de ten principale bevoegde Commissie internationale handel het Parlement voor te stellen zijn goedkeuring te geven.

UITSLAG VAN DE EINDSTEMMING IN DE COMMISSIE

Datum goedkeuring	18.12.2013
Uitslag eindstemming	+: 18 -: 1 0: 0
Bij de eindstemming aanwezige leden	Ricardo Cortés Lastra, Véronique De Keyser, Catherine Grèze, Mikael Gustafsson, Filip Kaczmarek, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Bill Newton Dunn, Birgit Schnieber-Jastram, Michèle Striffler, Alf Svensson, Ivo Vajgl, Daniël van der Stoep, Anna Záborská
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervanger(s)	Kriton Arsenis, Santiago Fisas Ayxela, Isabella Lövin
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervanger(s) (art. 187, lid 2)	Jolanta Emilia Hibner